

Peltomaan hiilinielu pelastaa

Maailmalla tunnettu maaperäasiantuntija, australialainen maaperäekologi ja tohtori **Christine Jones** kävi Suomessa heinäkuussa 2017 valamassa uskoa siihen, että viljelijät voivat pelastaa maapallon ilmastonmuutoksen tuhoilta. Tohtori Jones vieraili Kuitian tilalla Paraisilla, Knehtilän tilalla Hyvinkäällä ja Kosken kartanolla Salossa kertomassa näkemyksiään ja kannustamassa hyviin ja vastuullisiin tekoihin.

- Maaperä on hiilivarasto. Viljelymenetelmillä pidetään maaperä kunnossa. Viljelijät voivat hillitä ilmastonmuutosta, kun vain löydämme oikeat keinot ja myös käytämme niitä, maaperäekologi, tohtori Christine Jones kannusti Suomen vierailullaan.

Tilaisuuksissa oli mukana viljelijöitä sekä muita alan ammattilaisia, vaikuttajia ja päättäjiä. Huoli tulevaisuudesta: maailman kasvavan väestön ruokkimisesta ja maapallon tuotantokyvyn kestävydestä oli yhteinen.

Christine Jones ihaili suomalaisen suven vihreyttä ja vehreyttä. Hänen silmänsä näkivät mahtavia hiilinieluja kaikkialla. Hän hypisteli maata, haisteli ja maisteli.

- Maaperän mikrobit, kuten sienet, bakteerit ja levät ovat ahkeria työläisiä, jotka raatavat auringon voimalla. Kasvit hyödyttävät yhteyttäessään maaperän eliöstöä. Se puolestaan luovuttaa kasveille ravinteita, kuten typpeä ja fosforia. Kasvit kasvavat ja maaperä voi hyvin. Jokainen peltomaan kokkare on kuin pieni aurinkovoimalla käyvä tuotantolaitos, tohtori Jones sanoi Koskella.

- Maailman väkiluku kasvaa. Viimeisten 150 vuoden aikana viljelysmaat ovat menettäneet 30-75 prosenttia hiilivarastoistaan. Samalla ilmaan on syödetty hiilidioksidia valtavat määrät, Jones kuvaili nykytilannetta.

Järki-hankkeen projektijohtaja Eija Hagelberg sekä Kuitian kartanon emäntä ja BSAG:n hallituksen puheenjohtaja Saara Kankaanrinta keskustelivat maailman tulevaisuudesta tohtori Christine Jonesin kanssa.

- Samalla ruuan sisältö on muuttunut ja heikentynyt. Tänäpä ihmisen on syötävä tuplasti lihaa, kolme kertaa enemmän hedelmiä ja neljä kertaa enemmän vihanneksia saadakseen saman verran tärkeitä mineraaleja kuin ruuassa oli 1940-luvulla.

Kun samalla otetaan huomioon, että monet viljelymenetelmät ovat saaneet aikaan haittavaikutuksia maaperässä, on tärkeää parantaa ja pitää huolta maaperän kunnosta ja tuottokyvystä.

- Olisipa sellainen ihme olemassa, joka muuttaa hiilidioksidin elämää ylläpitäväksi hapeksi, parantaa maan kasvuvoimaa, turvaa peltomaan rakenteen ja vedenpidätyskyvyn ja vielä kaiken lisäksi mahdollistaa tuottavan ruuan tuottamisen, Christine Jones haastoi kuulijoitaan.

- Sellainenhan on olemassa. Se on yhteyttäminen, hän vastasi omiin toiveisiinsa.

Tohtori Jones kehotti olemaan kiitollinen kaikille vihreille kasveille. Niitä tarvitaan yhteyttämiseen, ja maailman tulevaisuuden pelastamiseen.

- Ilman yhteyttämistä ei olisi maata, missä viljellä. Olisi vain kiveä ja mineraalimaaperää, missä mikään ruoka ei kasvaisi. Peräti 95 prosenttia elämästä maaperässä on peräisin kasvien hiilivarastoista. Hiilinieluista kannattaa siis pitää huolta. Avainasemassa on maaperästä huolehtiminen.

Agronomi Jussi Knaapi esitteli yhdellä Kosken kartanon peltorastilla eri nurmikasvien ominaisuuksia maanparantajina ja samalla ilmastonmuutoksen pelastajina. Knaapi oli mukana tohtori Jonesin Suomen-vierailun järjestelyjoukoissa.

Tohtori Christine Jones ihaili suomalaiskesän syvää vihreyttä, jonka hän näki hyvän hiilensidonnain mahdollisuutena. Kaikki hyötyvät, kun maaperä on myös hiilivarasto. Jokainen voi vaikuttaa. Me voimme hillitä ilmastonmuutosta – jos vain päätämme tehdä niin.

Christine Jones luetteli viisi periaatetta maan rakenteen parantamiseen:

- Ensinnäkin vihreä on tärkeää. Ympäri vuotinen vihreä siis vieläkin tärkeämpää. Jos näet jossain paljasta maaperää, näet siinä myös hiilihukkaa. Vihreän hyvyys perustuu juuriin. Ne ovat maaperän pelastus.
- Toiseksi mikrobeista täytyy huolehtia. Mykorritsat ja sienet paikkivat töitä. Kun ne toimivat hyvin, jopa 60 prosenttia vihreiden kasvien sisältämästä hiilestä varastoituu maahan antamaan kasvovoimaa uusille kasveille ja on samalla pois rasittamasta ilmekehää.
- Kolmanneksi pitää muistaa, että monipuolisuus pitää kasvua vauhdissa. Liika yksipuolisuus heikentää. Maailma tarvitsee vihreitä niittyjä ja peltoja. Olen nähnyt liikaa yksipuolistumisen vaikutuksia eri puolilla maailmaa. Ensin näyttää tehokkaalta ja tuottoisalta, mutta monokulttuureissa edessä on auttamatta kasvovoiman heikentyminen.
- Neljänneksi luonnon kiertokulkuun kuulumattomien kemikaalien käyttöä on rajoitettava. Niillä on usein lyhytjänteisesti myönteisiä vaikutuksia, mutta pitkäaikainen vaikutus yllättää. Viljelykierto ja laidunnus korvaavat pitkäkestoisesti kemikaaleilla saavutetun hyödyn.
- Viides maaperän hoidon nyrkkisääntö on liian syvän kyntämisen välttäminen. Pahimmillaan se lisää eroosiota ja hiilidioksidipäästöjä ilmaan. Tämä kaikki taas vauhdittaa pelättyä ilmastonmuutosta.

Tohtori Christine Jonesin Suomen vierailu jätti paljon ajattelemisen aihetta. Toisaalta se antoi myös toivoa tulevaisuudesta. Kaikkea ei ole menetetty. Mutta ihmisen pitää toimia oikein ja ajatella tekojensa seurauksia -myös pitkällä aikavälillä.

Teksti ja kuvat Hia Sjöblom

18.7.2017